

Bijlage 8 Internationale Sociale Voorwaarden

Leverancier geeft invulling aan het naleven van de ISV door middel van het uitvoeren van een zogenaamde *due diligence*. Dit is een doorlopend proces dat bedrijven helpt risico's op het schenden van arbeids- en mensenrechten in de eigen organisatie en de bijbehorende productieketen in kaart te brengen en die vervolgens te voorkomen, verminderen, herstellen en/of compenseren. Onderdelen van dit proces zijn ten eerste het opstellen van een risicoanalyse, ten tweede het opstellen van een plan van aanpak en ten derde een jaarlijkse rapportageverplichting. Met dit proces wil de Rijksoverheid bereiken dat (de risico's op) arbeids- en mensenrechtenschendingen binnen de internationale ketens worden verkleind.

Onder *due diligence* wordt, anders dan de gangbare term in de accountancy, geen boekenonderzoek verstaan, maar een proces om met gepaste zorgvuldigheid inzicht te bieden in de eventuele risico's op arbeids- en mensenrechtenschendingen die zich in de internationale keten voordoen.

Rijkswaterstaat behoudt zich de mogelijkheid voor om te allen tijde, naar eigen inzicht en op afroep, te bepalen dat of één schakel, een set van schakels of een gehele keten wordt onderzocht. Dit onderzoek moet worden uitgevoerd indien er twijfel bestaat over de naleving van relevante richtlijnen, of wanneer specifieke omstandigheden daartoe aanleiding geven.

Op voorhand worden daarom geen vaste eisen gesteld aan dit onderzoek. Dit biedt RWS de flexibiliteit om per situatie of product te beoordelen of een onderzoek noodzakelijk is, zonder dat dit een standaardverplichting oplegt aan alle betrokken partijen.

Deze bepaling geldt eveneens wanneer het assortiment van de producten wordt gewijzigd. Bij dergelijke wijzigingen behoudt RWS de vrijheid om te beoordelen of een onderzoek in het kader van ISV nodig is, afhankelijk van de aard en impact van de aanpassing.

Wat houdt de due diligence in?

1. Risicoanalyse productieketen (schakel('s)) – uiterlijk **3 maanden** nadat een verzoek van Koper is ontvangen om onderzoek te doen naar de keten of schakel('s) van een product, levert Leverancier aan:
 - een beschrijving van het productieproces;
 - een analyse van de risico's op schending van arbeids- en mensenrechten van het productieproces.

➔ Een handig hulpmiddel voor het uitvoeren en opstellen van een risicoanalyse is de [MVO Risico Checker voor ondernemers](#).
2. Plan van aanpak mitigeren risico's – uiterlijk **6 maanden** nadat een verzoek van Koper is ontvangen om onderzoek te doen naar de keten of schakel('s) van een product wordt een plan van aanpak door de Leverancier verstrekt om de risico's die in de risicoanalyse zijn vermeld te mitigeren.

In het plan van aanpak zijn opgenomen:

- een overzicht en beschrijving van de inspanningen die de Leverancier zal leveren om de risico's te mitigeren;
- een planning ten aanzien van de inspanningen die de Leverancier zal leveren.

➔ Indien de Leverancier aangesloten is bij een [Home | IMVO-convenanten](#), kan dit worden gezien als een actie om de risico's in zijn keten te verkleinen. De Leverancier kan hier melding van maken in het plan van aanpak. Ook wanneer Leverancier is aangesloten bij een keteninitiatief kan dit in het plan van aanpak gemeld worden. Het betekent echter niet dat de Leverancier daarmee aan al zijn *due diligence* verplichtingen voldoet. Leverancier dient te controleren of het

keteninitiatief alle risico's afdekt. Wanneer geconstateerd wordt dat dit niet het geval is, zal de Leverancier in zijn plan van aanpak moeten uitwerken welke inspanningen ten aanzien van de (overgebleven) risico's geleverd gaan worden om deze te mitigeren.

→ [Verbeteren internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen | Internationaal ondernemen | Rijksoverheid.nl](#)

3. Jaarlijkse rapportage - gedurende de contractperiode, indien nodig, rapporteert de Leverancier **jaarlijks** ten opzichte van de ingangsdatum van de overeenkomst (of in geval van een korter lopende overeenkomst: bij de afronding daarvan) over zijn inzet ten aanzien van het naleven van de ISV.

De rapportage moet tevens gelijktijdig openbaar worden gemaakt, al dan niet als onderdeel van een rapportage die een breder deel van de activiteiten van de Leverancier betreft, zoals een (duurzaamheids)jaarverslag. Openbaarmaking kan worden bereikt door plaatsing op de website van de Leverancier.

De rapportage bevat in ieder geval:

- een risicoanalyse zoals beschreven onder 1;
- de maatregelen die in het jaar waarover gerapporteerd wordt zijn genomen om risico's te verminderen en eventuele schendingen van de ISV in de keten te verhelpen;
- de aanpak en resultaten van de monitoring op naleving van de ISV;
- informatie over hoe eventueel ontvangen signalen (intern en extern) over schending van de ISV afgehandeld zijn.

De rapportage is vormvrij, maar moet voor de bruikbaarheid ervan in het Nederlands opgesteld zijn.

Voor meer achtergrondinformatie over ISV kunt u de website van het expertisecentrum aanbesteden [PIANOO](#) raadplegen, zie daar onder meer de handreiking

<https://www.pianoo.nl/document/14142/handreiking-due-diligence-voor-bedrijven>.

Mocht u daarnaast nog vragen hebben over *due diligence* dan kunt u terecht bij het [Nationaal Contactpunt OESO richtlijnen](#)